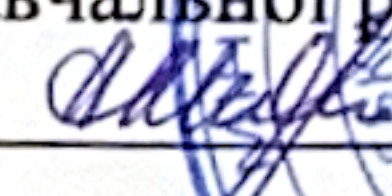

НАЦІОНАЛЬНИЙ УНІВЕРСИТЕТ
«ПОЛТАВСЬКА ПОЛІТЕХНІКА ІМЕНІ ЮРІЯ КОНДРАТЮКА»
Факультет філології, психології та педагогіки

Кафедра психології та педагогіки

ЗАТВЕРДЖУЮ
Проректор із науково-педагогічної
та навчальної роботи
 А.М. Мартиненко
«30» 2024 року

РОБОЧА ПРОГРАМА НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ
«Теорія і методика роботи гувєрнера»
(назва навчальної дисципліни)

підготовки бакалавра
(назва ступеня вищої освіти)
спеціальності 012 «Дошкільна освіта»
(код і назва спеціальності)

Полтава
2024 рік

Робоча програма навчальної дисципліни «Теорія і методика роботи гувернера» для студентів спеціальності **012 Дошкільна освіта**, першого (бакалаврського) рівня вищої освіти. Складена відповідно до освітньої програми «Дошкільна освіта», 2022 року.

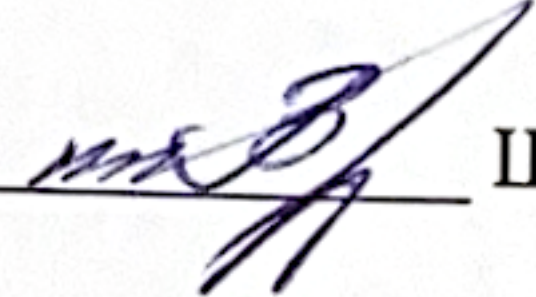
Розробники: Гришко О.І., кандидат педагогічних наук, доцент, доцент кафедри психології та педагогіки

Погоджено:

Гарант освітньої програми Клевака Л.П.

Робоча програма затверджена на засіданні кафедри психології та педагогіки

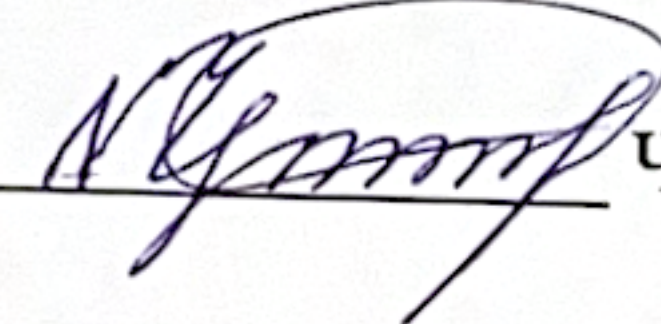
Протокол від «27» серпня 2024 року №1

Т.в.о. завідувача кафедри психології та педагогіки Шевчук В. В.

«27» серпня 2024 року

Схвалено навчально-методичною комісією факультету філології, психології та педагогіки

Протокол від «29» серпня 2024 року № 1

Голова навчально-методичної комісії Чернишов В. В.

«29» серпня 2024 року

© Гришко О.І., 2024 рік

© Національний університет імені Юрія Кондратюка, 2024 рік

1. Опис навчальної дисципліни

Найменування показників	Галузь знань, спеціальність, ступінь вищої освіти	Характеристика навчальної дисципліни
		форма навчання денна
Кількість кредитів – 4	Галузь знань: 01 Освіта/Педагогіка	Вибіркова
Загальна кількість годин – 120		
Модулів – 1	Спеціальність: 012 Дошкільна освіта	Рік підготовки:
Змістових модулів – 1		3-й
		Семестр
		6-ий
	Лекції	
Індивідуальне завдання – не передбачено планом	Ступінь вищої освіти: бакалавр	20 год.
		Практичні, семінарські
		22 год.
		Самостійна робота
		78 год.
		Вид контролю: Екзамен

Примітка.

Співвідношення кількості годин аудиторних занять до самостійної та індивідуальної роботи становить: для денної форми навчання – 42/78.

2. Мета навчальної дисципліни

Мета навчальної дисципліни полягає у наданні здобувачам вищої освіти необхідного обсягу знань з організації роботи гувернера з дітьми раннього і дошкільного віку; сформувати у студентів наукові поняття про теорію і методику домашнього виховання та навчання, її цілі та завдання; допомогти їм в оволодінні основними теоретичними знаннями та практичними вміннями щодо навчання і виховання особистості в сім'ї та навчити їх застосовувати ці знання і вміння в майбутній педагогічній діяльності.

Вивчення курсу дозволить сформувати наступні компетентності: здатність до абстрактного мислення, аналізу та синтезу; здатність до міжособистісної взаємодії; здатність застосовувати знання у практичних ситуаціях; здатність до розвитку в дітей раннього і дошкільного віку базових якостей особистості (довільність, самостійність, креативність, ініціативність, свобода поведінки, самосвідомість, самооцінка, самоповага); здатність до організації і керівництва ігровою (провідною), художньо-мовленнєвою і художньо-продуктивною (образотворча, музична, театральна) діяльністю дітей раннього і дошкільного віку; здатність до комунікативної взаємодії з дітьми, батьками, колегами.

3. Передумови для вивчення дисципліни

Передумовою вивчення дисципліни є навчальні дисципліни «Дошкільна педагогіка», «Педагогіка загальна та порівняльна», «Історія дошкільної педагогіки».

4. Очікувані результати навчання з дисципліни

У результаті вивчення навчальної дисципліни студенти повинні:

Розуміти і визначати педагогічні умови, закономірності, принципи, мету, завдання, зміст, організаційні форми, методи і засоби, що використовуються в роботі з дітьми від народження до навчання у школі; знаходити типові ознаки і специфіку освітнього процесу і розвитку дітей раннього і дошкільного віку.

Розуміти і визначати особливості провідної – ігрової та інших видів діяльності дітей дошкільного віку, способи їх використання в розвитку, навчанні і вихованні дітей раннього і дошкільного віку.

Встановлювати зв'язок між педагогічними впливами та досягнутими дітьми результатами.

Планувати освітній процес у закладах дошкільної освіти з урахуванням вікових та індивідуальних особливостей та потреб дітей раннього і дошкільного віку, дітей з особливими освітніми потребами та складати прогнози щодо його ефективності.

Будувати цілісний освітній процес з урахуванням основних закономірностей його перебігу. Оцінювати власну діяльність як суб'єкта педагогічної праці.

Здійснювати суб'єкт-суб'єктну взаємодію і розвивальне міжособистісне педагогічне спілкування з дітьми дошкільного віку та особистісно- і соціально зорієнтоване спілкування з батьками.

Володіти технологіями організації розвивального предметно-ігрового, природно-екологічного, пізнавального, мовленнєвого середовища в різних групах раннього і дошкільного віку.

Враховувати рівні розвитку дітей при виборі методик і технологій навчання і виховання, при визначенні зони актуального розвитку дітей та створенні зони найближчого розвитку.

5. Критерії оцінювання результатів навчання

Критерієм успішного проходження здобувачем освіти підсумкового оцінювання може бути досягнення ним мінімальних порогових рівнів оцінок за запланованим результатом вивчення навчальної дисципліни.

Мінімальний пороговий рівень оцінки визначається за допомогою якісних критеріїв і трансформується в мінімальну позитивну оцінку числової (рейтингової) шкали.

Сума балів	Значення ЄКТС	Оцінка	Критерій оцінювання	Рівень компетентності
90-100	A	Відмінно	Здобувач демонструє повні й міцні знання навчального матеріалу в обсязі, що відповідає робочій програмі дисципліни, правильно й обґрунтовано	Високий , що повністю забезпечує вимоги до знань, умінь і навичок, що викладені в робочій програмі дисципліни.

			приймає необхідні рішення в різних нестандартних ситуаціях. Власні пропозиції Здобувача в оцінках і вирішенні практичних задач підвищує його вміння використовувати знання, які він отримав при вивченні інших дисциплін.	
82-89	В	Добре	Здобувач демонструє гарні знання, добре володіє матеріалом, що відповідає робочій програмі дисципліни, робить на їх основі аналіз можливих ситуацій та вміє застосовувати теоретичні положення при вирішенні практичних задач, але допускає окремі неточності. Вміє самостійно виправляти допущені помилки, кількість яких є незначною.	Достатній , що забезпечує здобувачу самостійне вирішення основних практичних задач.
74-81	С	Добре	Здобувач в загальному добре володіє матеріалом, знає основні положення матеріалу, що відповідають робочій програмі дисципліни, робить на їх основі аналіз можливих ситуацій та використовує для рішення характерних/типових практичних завдань на професійному рівні. Додаткові питання про можливість використання теоретичних положень для практичного використання викликають ускладнення.	Достатній , конкретний рівень, за вивченим матеріалом робочої програми дисципліни.
64-73	Д	Задовільно	Здобувач засвоїв основний теоретичний матеріал, передбачений робочою програмою дисципліни, та розуміє постанову стандартних практичних завдань, має пропозиції щодо напрямку їх вирішень. Розуміє основні положення, що є визначальними в курсі, може вирішувати подібні завдання тим, що розглядались з викладачем. але допускає значну кількість	Середній , що забезпечує достатньо надійний рівень відтворення основних положень дисципліни.

60-63	Е	Достатньо	Здобувач має певні знання матеріалу, передбаченого робочою програмою, володіє основними положеннями на рівні, який визначається як мінімально допустимий. Правила вирішення практичних завдань з використанням основних теоретичних положень пояснюються з труднощами. Виконання практичних завдань значно формалізовано: є відповідність алгоритму, але відсутнє глибоке розуміння роботи та взаємозв'язків з іншими дисциплінами.	Середній , що є мінімально допустимим у всіх складових навчальної дисципліни.
35-59	FX	Незадовільно з можливістю повторного складання заліку	Здобувач може відтворити окремі фрагменти з курсу. Незважаючи на те, що програму навчальної дисципліни Здобувач виконав, працював він пасивно, його відповіді під час практичних і лабораторних робіт в більшості є невірними, необґрунтованими. Цілісність розуміння матеріалу з дисципліни у Здобувача відсутні.	Низький , не забезпечує практичної реалізації задач, що формуються при вивченні дисципліни.
0-34	F	Незадовільно з обов'язковим повторним вивченням дисципліни	Здобувач повністю не виконав вимог робочої програми навчальної дисципліни. Його знання на підсумкових етапах навчання є фрагментарними. Здобувач не допущений до здачі заліку.	Незадовільний , здобувач не підготовлений до самостійного вирішення задач, які окреслює мета та завдання дисципліни.

6. Засоби діагностики результатів навчання

Засобами оцінювання та методами демонстрування результатів навчання є: екзамен; стандартизовані тести, які вирішуються на практичних заняттях; презентації результатів виконаних завдань самостійної роботи.

7. Програма навчальної дисципліни

Змістовий модуль I. Особливості діяльності губернатора у сім'ї

Тема 1. Генезис і розвиток губернерства як системи формування особистості в умовах альтернативної освіти. На основі опрацювання наукових джерел дослідити губернерство в найдавніші часи. Губернерство в Стародавній Греції. Спартанська і афінська системи виховання. Філософи-губернери. Губернерство в Римі. Губернерство в країнах Стародавньої Азії та Сходу. Губернерство у східних слов'ян. Релігійно-церковне виховання в епоху середньовіччя. Лицарське виховання. Губернерство на території Київської Русі. Й. Г. Песталоцці, І. Кант, Й. Ф. Герbart, Ф. Фрьобель, А. Дістервег, Г. Спенсер. Система І. І.

Бецького. Обов'язки губернатора. Поділ губернерів на домашніх наставників і домашніх вчителів. Проаналізувати особливості губернерства в 19 столітті. Обґрунтувати розвиток губернерства в соціалістичних країнах. Губернерство в роки перебудови. Педагогічно-новатори. Здобуття Україною незалежності, відродження губернерства.

Практичне заняття №1.

Тема 2. Відродження інституту губернерства як суспільно необхідного соціально-педагогічного явища в Україні. Актуальність виникнення губернерства в Україні. Офіційне визнання губернерства як педагогічного явища, інтенсивне поширення його в Україні. Термінологічно-понятійний апарат курсу “соціальне губернерство”. Закони України “Про освіту”, узаконення освіти в родині. Сутність поняття сімейний педагог (губернер), організаційно-педагогічні засади діяльності педагога-губернера. “Губернерська” система формування особистості як форма індивідуального виховання і навчання дітей. Нові тенденції щодо експериментального введення “дошкільної освіти” як ефективного засобу вирівнювання стартових можливостей дітей, що ідуть у перший клас. Нормативно-правова база, її суспільне значення.

Практичне заняття №2.

Тема 3. Педагогічний комплекс умов підготовки в Україні губернерів для сучасних потреб домашнього навчання і виховання дитини. Основні чинники відновлення професії губернера у соціальному середовищі сучасної України. Загальні вимоги до губернера як спеціаліста, орієнтованого на роботу в умовах сім'ї. Професійна придатність, практичні навички та практико-технологічні вміння і навички. Специфіка організації індивідуальної роботи з дітьми та її особливості. Аналіз проблем щодо науково-методичного та практико-освітнього забезпечення ефективності діяльності губернерів. Підготовка і перепідготовка кадрів цієї категорії.

Практичне заняття №3.

Тема 4. Зміст і методика навчально-виховної діяльності губернера. Психолого-педагогічні особливості навчально-виховної діяльності губернера. Основні функції губернера. Методи та прийоми педагогічної діяльності губернера в сім'ї. Використання методів діагностики. Етичні цінності та принципи соціально-педагогічної роботи губернера в сім'ї. Комунікативні професійно значущі якості губернера. Психолого-педагогічні основи організації роботи губернера з дітьми різних вікових груп. Загальні психолого-педагогічні основи роботи губернера. Закономірності та фактори розвитку дитини. Поняття про «зону найближчого розвитку» та сензитивні періоди розвитку. Ампліфікація. Специфіка роботи губернера: з дошкільниками; з молодшими школярами; з дітьми середнього шкільного віку. Режим дня в умовах сім'ї.

Практичне заняття №4.

Тема 5. Особливості взаємодії губернера з батьками вихованців. Сім'я як найперше соціально-педагогічне виховання й розвитку дитини. Гуманізація педагогічного процесу сьогодення. Мета домашньої освіти та навчання. Основні завдання і зміст виховання дітей у сучасних умовах. Суть поняття «виховний потенціал сім'ї». Труднощі і помилки у сімейному вихованні. Їх причини і шляхи запобігання. Особливості роботи губернера в контексті вимог, обумовлених особливостями сім'ї, домінуючими сімейними відносинами, розвитком соціуму. Неоднозначність поглядів учених на визначення типології сім'ї, ознайомлення студентів із загальноприйнятими. Історичні зміни сім'ї як інституту, трансформація форм української родини. Типові моделі сучасної сім'ї, функції та характерні риси українців. Основні завдання і зміст сімейного виховання дітей у сучасних умовах. Особливості соціальної роботи з різними типами сімей. Дотримання прав дитини в процесі життєдіяльності родини. Соціально-правова захищеність дитини і губернера.

Практичне заняття №5.

Тема 6. Проблеми психологічної адаптації губернера в сім'ї. Соціально-психологічна адаптація до професійної діяльності. Поняття адаптації. Діяльність.

Професійна діяльність. Шляхи підвищення адаптаційних можливостей для оптимізації професійної діяльності. Питання оптимізації діяльності гувернера в сім'ї. Психологічна позиція; професійна роль і гра. Психологія спілкування. Комунікативні здібності гувернера. Невербальні засоби спілкування. Взаємини гувернера з членами родини дитини: взаємини гувернера з членами родини дитини, особливості спілкування; основи етики та етикету, дотримання правил професійної етики; перша бесіда з батьками при працевлаштуванні; вивчення сім'ї очима дитини (тест «Моя сім'я»); діагностика членів родини (тест Рене Жіля «Типи родин»). Відпрацювання навичок самоаналізу. Поняття самоаналізу. Методи професійного самовдосконалення.

Практичне заняття №6.

Тема 7. Законодавча база діяльності гувернера. Законодавча база діяльності гувернера. Конвенція ООН про права дитини. Вибіркові статті Конституції України. Закон України «Про охорону дитинства». Закон України «Про дошкільну освіту».

Практичне заняття №7.

Тема 8. Охорона праці. Безпека гувернера і дитини. Правові та організаційні основи охорони праці. Основні законодавчі акти з охорони праці: Конституція України, Закон України «Про охорону праці», Кодекс законів про працю України, Закон України «Про загальнообов'язкове державне соціальне страхування від нещасного випадку на виробництві та професійного захворювання, які спричинили втрату працездатності», Основи законодавства України про охорону здоров'я. Основні нормативно-правові акти з охорони праці. Право громадян на охорону праці при укладанні трудового договору. Правила внутрішнього трудового розпорядку. Тривалість робочого дня працівників. Колективний договір, його укладання і виконання. Відповідальність за порушення законодавства про працю, охорону праці, нормативно-правових актів з охорони праці. Безпека праці і здоровий спосіб життя. Алкоголізм і безпека праці. Професійні захворювання. Основні заходи запобігання травматизму та захворювання: організаційні, технічні, санітарно-виробничі, методико-профілактичні. Соціальне страхування від нещасних випадків і професійних захворювань. Основи безпеки праці при виконанні робіт за професією «Гувернер». Загальні питання безпеки праці. Основні небезпеки під час робіт за професією «Гувернер».

Практичне заняття №8.

Тема 9. Особливості роботи гувернера з дітьми різних вікових категорій. Специфіка організації роботи соціальних гувернерів, основні види та її особливості. Формування «я-концепції» гувернера. Пріоритетні гувернерські методики навчання і виховання дитини в домашніх умовах. Дослідно-педагогічна робота гувернера з використанням методики М. Монтесорі – в період короткотермінового перебування в сім'ї; в організації роботи дитячого готелю; роботи повного дня в сім'ї. Ознайомлення з теоретично-експериментальними підходами створення моделей системи сімейного виховання і технологіями індивідуального розвитку дошкільників у домашніх умовах в Україні: «Школа – сім'я»; «Сім'я та обдаровані діти», «Валеологічної гувернерської системи», «Колекційної гувернерської системи освіти». Визначення індивідуальних особливостей дитини на основі порівняння загальних психолого-педагогічних характеристик, а також стабільних і нестабільних новоутворень в її характері та поведінці. Застосування технологій індивідуального розвитку дошкільників в домашніх умовах. Характеристика індивідуальної адаптивної програми підготовки дитини до школи: її варіанти та етапи реалізації.

Практичне заняття №9.

Тема 10. Професійно значимі та особистісні риси гувернера. Функції гувернера: діагностична; прогностична; соціалізуюча; виховна; освітня; комунікативна; попереджувально-профілактична; організаторська; консультативна; охоронно-захисна; корекційно-реабілітаційна; соціально-терапевтична; посередницька. Професіограма гувернера. Життєва позиція: загальна культура; педагогічна спрямованість; моральні

якості; дидактичні здібності; вольові якості; ексклюзивно-мовленнєві здібності; організаторські здібності; комунікативні здібності; перцептивні здібності; креативність; суєстивні здібності; рівень знань; особливості уваги; зовнішні дані). Психолого-педагогічні особливості освітньої діяльності гувернера. Педагогічна творчість гувернера.

Практичне заняття №10.

Тема 11. Профілактика професійного вигорання гувернера. Феномен «професійного вигорання». Прояв «професійного вигорання» у педагогічній діяльності. Профілактика синдрому «професійного вигорання» у педагогів. Методи гармонізації психофізичного стану. Способи саморегуляції. Питання психогігієни праці гувернантки: як запобігти втомі і роздратуванню; як оптимізувати прийняття рішення; як навчитися бути оптимістом та ін. Стрес. Види стресу. Прийоми запобігання стресу. Психотренінг. Психогімнастика.

Практичне заняття №11.

8. Структура навчальної дисципліни

2	Кількість годин					
	денна форма					
	усього	у тому числі				
л		п	лаб	ін д	с.р.	
І змістовий модуль. Особливості діяльності гувернера у сім'ї						
Тема 1. Генезис і розвиток гувернерства як системи формування особистості в умовах альтернативної освіти.	10	2	2			6
Тема 2. Відродження інституту гувернерства як суспільно необхідного соціально-педагогічного явища в Україні.	10	2	2			6
Тема 3. Педагогічний комплекс умов підготовки в Україні гувернерів для сучасних потреб домашнього навчання і виховання дитини.	10	2	2			6
Тема 4. Зміст і методика навчально-виховної діяльності гувернера.	10	2	2			6
Тема 5. Особливості взаємодії гувернера з батьками вихованців.	10	2	2			6
Тема 6. Проблеми психологічної адаптації гувернера в сім'ї.	10	2	2			6
Тема 7. Законодавча база діяльності гувернера.	12	2	2			8
Тема 8. Охорона праці. Безпека гувернера і дитини.	14	2	2			10
Тема 9. Особливості роботи гувернера з дітьми різних вікових категорій.	12	2	2			8
Тема 10. Професійно значимі та особистісні риси гувернера.	12	2	2			8
Тема 11. Профілактика професійного вигорання гувернера.	10		2			8
Усього годин	120	20	22			78

9.Перелік питань для семінарських занять

№ з/п	Назва питання	Кількість годин для денної форми навчання
	Семінарські заняття не передбачені	-

10. Перелік питань для практичних занять

№ з/п	Назва питання	Кількість годин для денної форми навчання
1.	Тема 1. Генезис і розвиток гувернерства як системи формування особистості в умовах альтернативної освіти. Зміст, мета і завдання курсу. Гувернерство як один з напрямів дослідження соціальної та сімейної педагогіки. Визначення понять “гувернер”, “гувернантка”, “гувернерство”. Причини, що спонукають батьків звернутися до послуг гувернера.	2
2.	Тема 2. Відродження інституту гувернерства як суспільно необхідного соціально-педагогічного явища в Україні. Актуальність виникнення гувернерства в Україні. Офіційне визнання гувернерства як педагогічного явища, інтенсивне поширення його в Україні. Термінологічно-понятійний апарат курсу “соціальне гувернерство”. Закони України “Про освіту”, узаконення освіти в родині. Основний Закон України як документ, що регулює діяльність домашніх вихователів. Діяльність домашнього вихователя у світлі Закону України „Про освіту”, „Про дошкільну освіту”. Закон України «Про захист прав споживачів» як документ, що регулює діяльність домашніх вихователів. Декларація прав дитини та Конвенція про права дитини – документи, якими керуються у своїй роботі домашні вихователі.	2
3.	Тема 3. Педагогічний комплекс умов підготовки в Україні гувернерів для сучасних потреб домашнього навчання і виховання дитини. Професійна підготовка домашніх вихователів. Вимоги до сучасних домашніх вихователів. Особливості працевлаштування сучасних домашніх вихователів. Класифікація домашніх вихователів.	2
4.	Тема 4. Зміст і методика навчально-виховної діяльності гувернера. Професійна підготовка домашніх вихователів. Вимоги до сучасних гувернерів. Основні функції гувернера. Особливості працевлаштування гувернерів. Етичні цінності та принципи роботи гувернера в сім'ї.	2

5.	Тема 5. Особливості взаємодії гувернера з батьками вихованців. Сім'я як найперше соціально-педагогічне виховання й розвитку дитини. Мета домашньої освіти та навчання. Основні завдання і зміст виховання дітей у сучасних умовах. Суть поняття «виховний потенціал сім'ї». Труднощі і помилки у сімейному вихованні. Їх причини і шляхи запобігання. Особливості роботи гувернера в контексті вимог, обумовлених особливостями сім'ї, домінуючими сімейними відносинами, розвитком соціуму.	2
6.	Тема 6. Проблеми психологічної адаптації гувернера в сім'ї. Соціально-психологічна адаптація гувернера до професійної діяльності. Шляхи підвищення адаптаційних можливостей для оптимізації професійної діяльності. Взаємини гувернера з членами родини дитини. Методи професійного самовдосконалення.	2
7.	Тема 7. Законодавча база діяльності гувернера. Законодавча база діяльності гувернера. Конвенція ООН про права дитини. Вибіркові статті Конституції України. Закон України «Про охорону дитинства». Закон України «Про дошкільну освіту».	2
8.	Тема 8. Охорона праці. Безпека гувернера і дитини. Правові та організаційні основи охорони праці. Право громадян на охорону праці при укладанні трудового договору. Тривалість робочого дня гувернера. Безпека праці і здоровий спосіб життя. Основні небезпеки під час робіт за професією «Гувернер».	2
9.	Тема 9. Особливості роботи гувернера з дітьми різних вікових категорій. Формування «я-концепції» гувернера. Пріоритетні гувернерські методики навчання і виховання дитини в домашніх умовах. Робота гувернера в період короткотермінового перебування в сім'ї; роботи повного дня в сім'ї. Застосування технологій індивідуального розвитку дошкільників в домашніх умовах.	2
10.	Тема 10. Професійно значимі та особистісні риси гувернера. Функції гувернера: діагностична; прогностична; соціалізуюча; виховна; освітня; комунікативна; попереджувально-профілактична; організаторська; консультативна; охоронно-захисна; корекційно-реабілітаційна; соціально-терапевтична; посередницька. Професіограма гувернера. Психолого-педагогічні особливості освітньої діяльності гувернера. Педагогічна творчість гувернера.	2
11.	Тема 11. Профілактика професійного вигорання гувернера. Феномен «професійного вигорання».	2

	Прояв «професійного вигорання» у педагогічній діяльності. Профілактика синдрому «професійного вигорання» у педагогів. Методи гармонізації психофізичного стану. Способи саморегуляції. Психогімнастика.	
Усього		22

11. Теми лабораторних занять

№ з/п	Назва теми	Кількість годин для денної форми навчання
	Лабораторні заняття не передбачені	-

12. Самостійна робота

Метою самостійної роботи студента є: навчитися працювати з літературними джерелами та електронними носіями, складати конспекти, аналізувати теоретичний матеріал, складати порівняльні таблиці, структурно-логічні схеми, порівнювати різні наукові концепції, теорії, закономірності та робити висновки, розв'язувати педагогічні задачі. Види самостійної роботи студента:

- опрацювання лекційного матеріалу;
- підготовка до практичних занять (написання конспекту, складання таблиць, структурно-логічних схем тощо);
- опрацювання тем курсу, які виносяться на самостійне вивчення, за списками літератури, рекомендованими в робочій програмі навчальної дисципліни;
- відвідування консультацій (згідно графіку консультацій кафедри психології та педагогіки);
- підготовка до складання екзамену за контрольними питаннями.

Питання для самостійного вивчення студентами

№ з/п	Назва питання	Кількість годин для денної форми навчання
1.	Філософи-гувернери. Проаналізувати особливості гувернерства в XIX столітті.	6
2.	Закони України “Про освіту”, узаконення освіти в родині. Нормативно-правова база, її суспільне значення.	6
3.	Основні чинники відновлення професії гувернера у соціальному середовищі сучасної України. Підготовка і перепідготовка гувернерів в Україні.	6
4.	Етичні цінності та принципи соціально-педагогічної роботи гувернера в сім'ї. Комунікативні професійно значущі якості гувернера. Режим дня в умовах сім'ї.	6
5.	Сім'я як найперше соціально-педагогічне виховання й розвитку дитини. Суть поняття «виховний потенціал сім'ї». Дотримання прав дитини в процесі життєдіяльності родини. Соціально-правова захищеність дитини і гувернера.	6

6.	Соціально-психологічна адаптація до професійної діяльності. Поняття адаптації. Шляхи підвищення адаптаційних можливостей для оптимізації професійної діяльності. Методи професійного самовдосконалення.	6
7.	Конвенція ООН про права дитини. Вибіркові статті Конституції України. Закон України «Про охорону дитинства».	8
8.	Закон України «Про охорону праці», Кодекс законів про працю України, Закон України «Про загальнообов'язкове державне соціальне страхування від нещасного випадку на виробництві та професійного захворювання, які спричинили втрату працездатності», Основи законодавства України про охорону здоров'я.	10
9.	Пріоритетні гувернерські методики навчання і виховання дитини в домашніх умовах. Застосування технологій індивідуального розвитку дошкільників в домашніх умовах. Характеристика індивідуальної адаптивної програми підготовки дитини до школи: її варіанти та етапи реалізації.	8
10.	Професіограма гувернера. Педагогічна творчість гувернера.	8
11.	Методи гармонізації психофізичного стану. Способи саморегуляції. Психотренінг. Психогімнастика.	8
Усього		78

13. Індивідуальні завдання

Не передбачено планом.

14. Методи навчання

При викладанні дисципліни застосовуються словесні, наочні та практичні методи навчання. Словесні та наочні методи навчання використовуються під час лекцій, практичних занять, консультацій, практичні – при проведенні практичних занять. Під час проведення лекцій використовуються такі словесні методи як розповідь і пояснення. До числа наочних методів, які застосовуються при викладанні дисципліни, належать: ілюстрація, демонстрація.

Репродуктивний, проблемний та частково-пошуковий методи навчання.

Методи публічного виступу, усного та письмового контролю та самоконтролю.

Метод проєктів.

15. Методи контролю

Поточний контроль успішності засвоєння студентами навчального матеріалу може здійснюватися шляхом опитування й оцінювання знань студентів під час практичних занять, оцінювання виконання студентами самостійної роботи та індивідуальних завдань, проведення і перевірки письмових контрольних робіт, тестування або в ході індивідуальних співбесід зі студентами під час консультацій.

Підсумковий контроль здійснюється у формі екзамену.

16. Розподіл балів, які отримують студенти

<i>Види робіт/</i>	<i>Перелік тем</i>
--------------------	--------------------

<i>контролю</i>	<i>Тема 1</i>	<i>Тема 2</i>	<i>Тема 3.</i>	<i>Тема 4.</i>	<i>Тема 5.</i>	<i>Тема 6.</i>	<i>Тема 7.</i>	<i>Тема 8.</i>	<i>Тема 9.</i>	<i>Тема 10.</i>	<i>Тема 11.</i>
	<i>Практичне заняття</i>										
	<i>1</i>	<i>2</i>	<i>3</i>	<i>4</i>	<i>5</i>	<i>6</i>	<i>7</i>	<i>8</i>	<i>9</i>	<i>10</i>	<i>11</i>
<i>Опитування</i>	2	2	2	2	2	2	2	2	2	2	2
<i>Тестування</i>											6
<i>Виконання завдань самостійної роботи</i>	2	2	2	2	2	2	2	2	2	2	2
<i>Всього за темами</i>	4	4	4	4	4	4	4	4	4	4	10
<i>Екзамен</i>	50										
<i>Всього за результатами вивчення навчальної дисципліни</i>	100										

Шкала та критерії оцінювання відповіді за результатами опитування

Бали	Критерії оцінювання
2	Питання розкрито повністю, що свідчить про відмінне засвоєння матеріалу відповідно вказаних програмних результатів навчання. Студент вільно володіє науково-понятійним апаратом.
1	Механічне відтворення матеріалу з деякими помилками, неточності у використанні науково-понятійного апарату.
0	Відсутність відповіді на теоретичне питання, що не дає можливість оцінити формування компетентностей та отримання програмних результатів навчання у здобувача вищої освіти.

Оцінювання тестування:

- кожна правильна відповідь оцінюється у фіксовану кількість балів (наприклад, $0,6 \times 10 = 6$);
- правильність відповідей перевіряється відповідно до ключа тестів.

Шкала та критерії оцінювання виконання завдань самостійної роботи

Бали	Критерії оцінювання
2	Виконання завдань самостійної роботи здійснене у повному обсязі, не містить помилок, що дає можливість оцінити формування компетентностей та отримання програмних результатів навчання у здобувача вищої освіти на високому рівні.
1	Виконання завдань самостійної роботи здійснене не у повному обсязі, містить несуттєві помилки, що дає можливість оцінити рівень формування компетентностей та отримання програмних результатів навчання у здобувача вищої освіти як достатній.
0	Завдання самостійної роботи не виконано та/або результати не відповідають поставленим завданням та/або завдання виконано із суттєвими помилками.

Шкала та критерії оцінювання знань здобувачів вищої освіти за результатами складання екзамену

Завдання	Бали	Критерії оцінювання
1. Тестування	0-10	Кожна правильна відповідь оцінюється у фіксовану кількість балів (1×10=10), правильність відповідей перевіряється відповідно до ключа тестів.
2, 3. Питання макс. по 20 балів	16-20	Питання розкриті повністю, відповідь обґрунтована, логічно побудована, що свідчить про високий засвоєння матеріалу відповідно вказаних програмних результатів навчання.
	11-15	Питання розкриті, матеріал викладений у логічній послідовності, відповідь правильна або із незначними неточностями, що свідчить про достатній рівень засвоєння матеріалу відповідно вказаних програмних результатів навчання.
	6-10	Питання розкриті в цілому, відповідь містить несуттєві помилки, що свідчить про середній рівень засвоєння матеріалу відповідно вказаних програмних результатів навчання.
	0-5	Механічне відтворення матеріалу із суттєвими помилками, що не може свідчити про формування компетентностей та отримання програмних результатів навчання у здобувача вищої освіти.

Шкала оцінювання: національна та ECTS

100-бальна рейтингова система оцінювання	Оцінка за шкалою ЄКТС	Оцінка за національною шкалою для екзамену
90 – 100	A – відмінно	5 – відмінно
82 – 89	B – дуже добре	4 – добре
74 – 81	C – добре	
64 – 73	D – задовільно	
60 – 63	E – достатньо	3 – задовільно
35 – 59	FX – незадовільно з можливістю повторного складання	2 – незадовільно
0 – 34	F – незадовільно з обов’язковим повторним вивченням дисципліни	

Правила модульно-рейтингового оцінювання знань

Загальна трудомісткість дисципліни – 100 балів, із них: при підсумковому контролі у вигляді екзамену 50 балів відведено на поточний контроль, а 50 балів – на підсумковий (для допуску до екзамену необхідно мати не менше 25 балів поточної успішності).

1. Поточний контроль. Бали, отримані впродовж семестру, за видами навчальної діяльності розподіляються так (розподіл орієнтовний):

- робота на практичних заняттях (відповіді, виконання практичних завдань, а в разі їх пропусків з поважної причини – індивідуальні співбесіди на консультаціях за темами відповідних занять) – до 50 балів.

Присутність на лекціях і практичних заняттях не оцінюється в балах. Пропуски занять підлягають обов’язковому відпрацюванню в індивідуальному порядку під час консультацій. Пропущене заняття має бути відпрацьоване впродовж двох наступних тижнів, при тривалій відсутності студента на заняттях з поважної причини встановлюється індивідуальний графік відпрацювання пропусків, але не пізніше початку екзаменаційної сесії.

Студент, який повністю виконав програму навчальної дисципліни і отримав достатню рейтингову оцінку (не менше 25 балів), допускається до підсумкового контролю з дисципліни.

2. Підсумковий контроль Підсумковим контролем є екзамен. Він здійснюється відповідно до вимог «Положення про організацію освітнього процесу в Національному університеті імені Юрія Кондратюка».

17. Методичне забезпечення

1. «Теорія і методика роботи гувернера»: методичні вказівки до практичних занять для студентів спеціальності 012 «Дошкільна освіта» / Укл. Л. П. Клевака. Полтава : Національний університет «Полтавська політехніка імені Юрія Кондратюка», 2022 року. 12 с.

18. Рекомендована література

Базова

1. Бабюк Т.Й., Каньоса Н.Г., Вашак О.О. Організація просвітницької діяльності в закладі дошкільної освіти: навч. метод. посібник. Кам'янець-Подільський : Видавець Ковальчук О. В., 2021. 120 с.
2. Теорія та методика співпраці закладів дошкільної освіти з родинами: навчально-методичний посібник / авт.-упор. Н. Г. Каньоса, Т. Й. Бабюк. Кам'янець-Подільський : Кам'янець-Подільський національний університет імені Івана Огієнка, 2021. 407 с.
3. Шаповалова О. В. Роль сім'ї у дошкільній освіті: теорія і практика: навч. посібник для студентів вищих навчальних закладів. Суми : Редакційно-видавничий відділ СумДПУ імені А.С. Макаренка, 2019. 225 с.
4. Hryniewicz L., Luff P. Partnership with Parents in Early Childhood Settings. Taylor & Francis, 2020. 196 p.
5. Sadownik A., Harju-Luukkainen H., Phillipson S., Garvis S. Parental Engagement and Early Childhood Education Around the World. Taylor & Francis, 2021. 362 p.

Допоміжна

1. Взаємодія ДНЗ та сім'ї / уклад.: О. А. Рудік, І. В. Молодушкіна. Харків: Основа, 2013. 222 с.
2. Теорія та методика співпраці закладів дошкільної освіти з родинами: навчально-методичний посібник / авт.-упор. Н. Г. Каньоса, Т. Й. Бабюк. Кам'янець-Подільський : Кам'янець-Подільський національний університет імені Івана Огієнка, 2021. 407 с.
3. Шаповалова О. В. Роль сім'ї у дошкільній освіті: теорія і практика: навч. посібник для студентів вищих навчальних закладів. Суми : Редакційно-видавничий відділ СумДПУ імені А. С. Макаренка, 2019. 225 с.
4. Гришко О.І. Діяльність «Центру освіти та піклування про дітей дошкільного віку» Полтавської Політехніки / Л.П. Клевака, О.І. Гришко, Є.Г. Хоменко, В.В. Шевчук // *Modern movement of science : proceeding of the 15th International scientific and practical internet conference*, October 19-20, 2023. – Dnipro, 2023. – P. 252-254.
5. Гришко О.І. Співпраця вихователя і батьків у процесі адаптації дитини раннього віку до закладу дошкільної освіти / О.І. Гришко // *Питання супроводу розвитку дітей раннього віку як освітній компонент підготовки здобувачів вищої освіти зі спеціальності 012 «Дошкільна освіта»* : матеріали Всеукр. наук.-пед. підвищ. кваліфікації, 4 груд. – 14 січ. 2024 р. – Львів – Торунь : Liha-Pres, 2024. – С. 17-21.

6. Теорія та методика співпраці закладів дошкільної освіти з родинами: навчально-методичний посібник / авт.-упор. Н. Г. Каньоса, Т. Й. Бабюк. Кам'янець-Подільський : Кам'янець-Подільський національний університет імені Івана Огієнка, 2021. 407 с.
7. Шаповалова О. В. Роль сім'ї у дошкільній освіті: теорія і практика: навч. посібник для студентів вищих навчальних закладів. Суми : Редакційно-видавничий відділ СумДПУ імені А.С.Макаренка, 2019. 225 с.
8. Каньоса Н. Г. Теорія та методика співпраці дитячих навчальних закладів з родинами: навчально-методичний посібник. Кам'янець-Подільський : Видавець ПП Зволейко Д. Г., 2015. 116 с.
9. Корнієнко С. Сім'я і дитячий садок – одна родина: навч.-метод. посібник. Тернопіль : Навчальна книга: Богдан, 2011. 163 с.
10. Hryshko O. Estudo experimental o desenvolvimento vocabulário de crianças pré-escolares mais velhas ao conhecerem profissões / Hryshko, O.; Hnizdilova, O.; Lukashova, Y.; Bursova, S.; Yudina, N. // *Revista on line de Política e Gestão Educacional*, Araraquara, 2021. v. 25. n. esp.3, p. 1860–1873.

19. Інформаційні ресурси

1. Сторінка курсу на платформі Moodle: <https://dist.nupp.edu.ua/course/view.php?id=5024>